

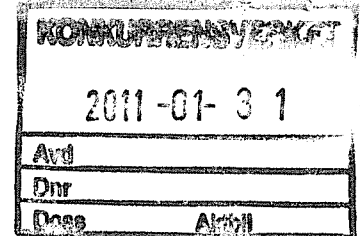
Meddelad i Sundsvall

KLAGANDE

Övertorneå kommun
957 85 Övertorneå

MOTPART

Kultarinki Hoivapalvelut Oy
Esterinkatu 6
954 50 Tornio
Finland

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleås dom den 25 oktober 2010 i mål nr 2188-10,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och upphäver förvaltningsrättens dom.

YRKANDEN

Övertorneå kommun yrkar, med ändring av förvaltningsrättens dom, att Kultarinki Hoivapalvelut Oy:s (nedan bolaget) ansökan om överprövning ska lämnas utan bifall.

Bolaget bestrider bifall till överklagandet.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Övertorneå kommun har anfört bl.a. följande.

Bolaget har inte påstått att förfrågningsunderlaget varit otydligt. Det är därför underligt att förvaltningsrätten grundat sin dom på denna omständighet. Det är den som ansöker om överprövning enligt LOU som ska ange de omständigheter som åberopas till stöd för ansökan och domstolen får inte grunda sitt avgörande på andra omständigheter.

Bolaget har inte följt kravet enligt förfrågningsunderlaget om att frågor endast skulle ställas till en viss namngiven person. Syftet med detta var att förenkla för anbudsgivare att få rätt information och att samtliga anbudsgivare skulle erhålla samma information. Bolaget har självförvållat förfarit felaktigt och inte följt de instruktioner som lämnades i förfrågningsunderlaget. Bolaget har inte uppgett att det inte var möjligt att få information om upphandlingen av rätt person. Den person som enligt förfrågningsunderlaget skulle ta emot förfrågningar om upphandlingen har varit tillgänglig under hela anbudstiden. Bolaget har trots detta valt att vända sig till helt andra personer för att ställa frågor om upphandlingen.

Kommunen kan inte anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget. Ett krav i förfrågningsunderlaget kan inte ändras

och om kommunen hade godtagit anbudet hade man särbehandlat bolaget vilket hade drabbat det vinnande anbudet.

Förfrågningsunderlaget har varit tillräckligt tydligt för att en anbudsgivare skulle kunna utläsa vilka skall-krav som gällde. Bolaget har inte klagat på att svenska var ett skall-krav. Inte heller förvaltningsrätten har angett att kravet på svenska som anbudsspråk var felaktigt. I så gott som samtliga upphandlingar i Sverige ställs krav på svenska som anbudsspråk. Kravet kan därför inte anses stå i strid med LOU.

Övertorneå kommun ingår som ett av flera förvaltningsområden för finska och meänkieli enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (språklagen), vilket ger medborgarna rätt att använda sina minoritetsspråk och myndigheterna skyldighet att ge service på minoritetsspråk. Lagen avser enskilda personer som är medborgare i kommunen och inkluderar inte företag från andra länder.

Bolaget har anfört bl.a. följande.

Det finns inte anledning att ändra på förvaltningsrättens dom eftersom bolaget fått löften om att kunna lämna anbud på finska. Bolaget uppfyller alla krav som kommunen ställer på privata entreprenörer. Bolaget uppfyller också skall-kravet på språk. Enligt språklagen får man använda finska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med Övertorneå kommun. Det finns även ett beslut från kommunfullmäktige i Övertorneå kommun om att man ska få använda minoritetsspråk.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättslig reglering

Den 15 juli 2010 trädde ändringar i LOU (SFS 2010:571) i kraft. Äldre bestämmelser gäller dock för upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Tillämpliga bestämmelser i LOU framgår således av förvaltningsrättens dom.

Har förvaltningsrätten prövat en omständighet som bolaget inte åberopat?

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten åberopat (jfr rättsfallet RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har i förvaltningsrätten gjort gällande att Övertorneå kommun felaktigt förkastat bolagets anbud eftersom bolaget i kontakter med befattningshavare i kommunen fått information om att det gick bra att lämna anbud på finska. Bolaget har även hänvisat till att Övertorneå kommun beslutat om att man kan använda finska i sina kontakter med kommunen.

Förvaltningsrätten har sin dom anfört att formuleringen i upphandlingsföreskrifterna om vad anbudsgivare skulle beakta i fråga om språk ger utrymme för olika tolkningar och att formuleringen inte framstår som ett klart och tydligt skall-krav på att anbudet ska vara skrivet på svenska språket. Mot bl.a. denna bakgrund fann förvaltningsrätten att kommunen brutit mot principerna om likabehandling och transparens.

Eftersom bolaget inte uttryckligen gjorde gällande att förfrågningsunderlaget var otydligt borde förvaltningsrätten enligt kammarrättens mening inte

ha prövat om ett ingripande skulle göras på denna grund. Förvaltningsrätten har emellertid även prövat de grunder som bolaget åberopade varför det inte finns skäl att visa målet åter till förvaltningsrätten för ny prövning.

Finns skäl till ingripande enligt LOU?

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav inte får beaktas vid utvärderingen. Sådana krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller frånfalla uppställda krav, eftersom ett sådant förfarande anses bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om öppet förfarande.

I kommunens förfrågningsunderlag anges att förfrågningar om driftentreprenaden, i form av e-post eller i skriftlig form, ska ställas till socialchefen och att anbudet ska lämnas på svenska. Det framstår därmed som tillräckligt tydligt att kravet på svenska utgör ett skall-krav som anbudsgivarna ska uppfylla. Det är vidare ostridigt mellan parterna att bolaget trots detta krav lämnade sitt anbud på finska och att bolaget gjorde det eftersom man fått information från anställda i kommunen om att anbud kunde lämnas på finska. Kommunen har i kammarrätten obesträtt uppgett att bolaget inte fått denna information från den i förfrågningsunderlaget angivna kontaktpersonen. Något annat har inte heller visats i målet. Att bolaget vänt sig till andra anställda i kommunen än den som angetts som kontaktperson enligt förfrågningsunderlaget och förlitat sig på information som det erhållit, som varit i strid med förfrågningsunderlaget, kan enligt kammarrättens mening inte anses medföra att kommunen agerat i strid med LOU när man förkastat bolagets anbud för att det varit avfattat på finska. Det finns alltså inte skäl till ingripande enligt LOU på denna grund.

Bolaget har även anfört att det med hänvisning till språklagen haft rätt att lämna sitt anbud på finska.

Av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk följer att en enskild har rätt att använda finska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med Övertorneå kommun i ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part, om ärendet har anknytning till kommunen (jfr 6 och 8 §§). Till skillnad från vad kommunen gör gällande i målet gäller denna rätt oavsett om den enskilde är svensk eller utländsk medborgare och rätten är inte heller beroende av var den enskilde är bosatt. Med begreppet enskild avses inte bara fysiska personer, utan även t.ex. aktiebolag, föreningar och andra organisationer (jfr prop. 2008/09:158 s. 129 f.). Av lagens förarbeten framgår också att bestämmelsen inte innefattar någon rätt att använda minoritetsspråk för enskild som varken är part eller ställföreträdare för part men som ändå har kontakter med en förvaltningsmyndighet i ett ärende (a.a., s. 128 f.).

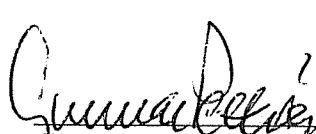
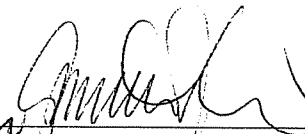
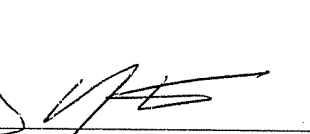
Enbart det förhållandet att språklagen ger enskild som är part i ett ärende i kommunen rätt att använda finska i sina kontakter med kommunen medför dock inte att det finns skäl till ingripande enligt LOU. För ingripande krävs även att det framkommit att kommunens upphandlingsförfarande strider mot bestämmelserna i LOU. Det räcker med andra ord inte för ingripande att myndighetens språkkrav i förfrågningsunderlaget synes kunna anses strida mot språklagens målsättningar.

Av 15 kap. 10 § LOU framgår att en upphandlande myndighet i förfrågningsunderlaget ska ange hur ett anbud får lämnas. Vid upphandling enligt 15 kap. LOU, som nu är aktuellt, finns inga bestämmelser om tillämpligt språk. Vid upphandlingar över tröskelvärdena finns viss reglering om tillämpligt språk. Det framgår bl.a. av 6 § förordningen (2007:1099) om offentlig upphandling och upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster att upphandlande myndighet själv får välja

vilket av gemenskapernas språk som en annons om en upphandling ska publiceras på. Av 15 kap. 2 § tredje stycket LOU framgår att en upphandlande myndighet som tillämpar ett förenklat förfarande får publicera annonser om upphandlingar på det sätt som gäller för upphandlingar över tröskelvärdena. I doktrinen har framförts uppfattningen att huvudregeln avseende anbudsansökningar och anbud vid upphandlingar över tröskelvärdena är att de kan lämnas på valfritt språk, om inte den upphandlande myndigheten begränsar språkvalet. I så fall måste den upphandlande myndigheten i annonsen ange att anbudet endast får lämnas på visst språk (jfr Sundstrand, Andrea, Offentlig upphandling, 2010, s. 129 f.). Den upphandlande myndigheten får enligt kammarrättens mening i princip anses ha rätt att besluta på vilket språk anbud tas emot under förutsättning att kravet inte står i strid med de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU.

När det gäller bolagets anbud har det inte framkommit något som visar att bolaget genom språkkravet i förfrågningsunderlaget förtagits möjligheten att lämna anbud och kravet kan inte anses strida mot principerna om ickediskriminering och likabehandling. Det har inte heller genom vad bolaget anfört framkommit att kravet, med beaktande av språklagen, skulle strida mot någon annan gemenskapsrättslig princip. Vid nu angivna förhållanden ska Övertorneå kommuns överklagande bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

		
Gunnar Pettersén kammarrättsråd ordförande	Gunilla Ericsson kammarrättsråd	Marcus Edelgård tf. kammarrättsassessor referent

SÖKANDE

Kultarinki Hoivapalvelut Oy, 2195903-4
c/o Virpi Lehtonen, Esterinkatu 6, 954 50 Tornio
Finland

MOTPART

Socialnämnden i Övertorneå kommun, 957 85 Övertorneå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Kultarinki Hoivapalvelut Oy:s ansökan om överprövning och förordnar att Socialnämnden i Övertorneå kommuns upphandling avseende driften av Särkivaaragårdens äldreboende skall göras om.

BAKGRUND

Socialnämnden i Övertorneå kommun (kommunen) har genomfört upphandling enligt LOU avseende driften av Särkivaaragårdens äldreboende, i vilken enligt tilldelningsbesked den 20 augusti 2010 Attendo Care AB:s anbud antagits.

Förvaltningsrätten har i beslut den 30 augusti 2010 förordnat att Socialnämnden i Övertorneå kommun inte får avsluta aktuell upphandling innan förvaltningsrätten beslutat något annat.

YRKANDEN M.M.

Kultarinki Hoivapalvelut Oy (Kultarinki) ansöker om överprövning av den aktuella upphandlingen och anför att Kultarinkis anbud felaktigt förkastats med motivering att anbudet ingetts på finska språket. Till utveckling av sin talan anför Kultarinki bl.a. följande. Kultarinki har i kontakter med flera befattningshavare i kommunen fått den uppfattningen att anbud får lämnas även på finska språket. I senare telefonsamtal med Ann-Kristin Andersson uppgav hon att hon hört att även någon annan frågat om samma sak tidigare. I Övertorneå kommun gäller enligt lag både svenska och finska som språk i dokumenten. Kultarinki har fått som svar i sin fråga om anbud får lämnas på finska att "Ni kan lämna de dokumenten även på finska." Om kommunens företrädare skulle ha sagt till Kultarinki att det inte går, hade Kultarinki kunnat skriva dokumenten på svenska.

Socialnämnden i Övertorneå kommun (kommunen) motsätter sig bifall till Kultarinkis ansökan samt anför bl.a. följande. Övertorneå kommun har via ett skriftligt förfrågningsunderlag i ett förenklat förfarande enligt 15 kap. LOU infordrat anbud på driftsentreprenad av Särkivaaragården, efter ett nämndsbeslut 2010-05-23. Av förfrågningsunderlaget framgår hur anbud får lämnas. Under anbudstiden kan en leverantör ställa frågor samt be om förtydliganden eller kompletteringar förfrågningsunderlaget. I förfrågningsunderlaget finns klart och tydligt angivet att anbudsgivare skall beakta följande:

- Anbud skall lämnas skriftligt i förseglat kuvert. Elektroniska anbud eller anbud via fax godtas inte.
- Anbudet skall vara undertecknat av behörig representant för anbudsgivaren, annars är anbudet icke giltigt.
- Språk: Svenska

- Anbudet måste lämnas in, innan utgången av anbudstid. Försenade anbud får kommunen inte behandla oberoende av anledningen till förseningen.
- Namn och organisationsnummer; Det måste klart framgå av anbudet vilket företag som lämnar in anbudet och vilket organisationsnummer (i förekommande fall) det anbudslämnande företaget har.
- F-skattebevis och registreringsbevis från Bolagsverket skall inlämnas.

I förfrågningsunderlaget finns även skrivet att förfrågningar om drift-entreprenaden i form av e-post eller i skriftlig form, ställs till Socialchef Ann-Kristin Andersson Socialförvaltningen Tel: 0927-721 31 Mobil: 070-600 30 31 E-post: ann-kristin.andersson@overtornea.se. Övertorneå kommun anser att inkomna anbud har förkastats alternativt kvalificerats och utvärderats enligt de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget. Övertorneå kommun har förfarit enligt LOU då kommunen beslutat att förkasta Kultarinki Hoivapalvelut OY:s anbud. I förfrågningsunderlaget finns klart och tydligt angivet att ett skall-krav är att anbud skall inlämnas på svenska. Övertorneå kommun förkastade anbudet från Kultarinki Hoivapalvelut OY på grund av att anbudet ej var inlämnat på svenska. Kultarinki Hoivapalvelut OY har angett att bolaget varit i kontakt med Övertorneå kommun och fått besked att bolaget får lämna sitt anbud på finska. Någon sådan skriftlig förfrågan i form av e-post eller i annan skriftlig form har Ann-Kristin Andersson inte fått. Mot denna bakgrund vill Övertorneå kommun hävda att leverantörerna behandlats på ett likvärdigt och korrekt sätt i förhållande till LOU. Upphandlingen har genomförts på ett öppet sätt, även principerna om proportionalitet och ömsesidigt erkännande har iakttagits. I förfrågningsunderlagets administrativa bestämmelser anges formella krav. Där finns angivet på vilket språk anbudet skall avgivas och på vilket sätt anbudsgivaren kan erhålla upplysningar om upphandlingen.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER M.M.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. Enligt tredje stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att 1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att rätten skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det är den upphandlande myndigheten som bestämmer hur förfrågningsunderlaget skall utformas och vilken utvärderingsmodell den önskar använda i en upphandling, så länge det inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga grundprinciperna. Av transparens – och likabehandlingsprinciperna följer att den upphandlande myndighetens krav och utvärderingsmodell skall ha angivits på ett sätt som är tillräckligt för att en leverantör med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget skall kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag. Den upphandlande myndigheten har, på begäran av anbudsgivare, möjlighet att lämna ut kompletterande upplysningar.

De krav som myndigheten ställer upp får dock inte strida mot principerna om icke-diskriminering och fri rörlighet för varor och tjänster och måste också i övrigt vara förenliga med unionsrätten.

Förvaltningsrättens prövning enligt LOU utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden framfört i målet finns anledning att vidta åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU. Kultarinki gör gällande att kommunen felaktigt förkastat Kultarinkis anbud, att Kultarinki i telefonsamtal med olika befattningshavare i kommunen fått besked att anbud kan lämnas även på finska språket, att i kommunens dokument gäller både svenska och finska samt att om Kultarinki i telefonsamtalen med kommunens företrädare skulle fått besked om att anbud måste lämnas på svenska hade Kultarinki lämnat anbud på svenska. Kommunen invänder att av den information som framgår av förfrågningsunderlaget framgår tydligt och klart att anbud skall inges på svenska, att kommunen förkastat anbudet från Kultarinki på grund av att anbudet ej var inlämnat på svenska, samt att någon skriftlig förfrågan, i form av e-post eller i annan skriftlig form har socialchefen Ann-Kristin Andersson inte fått.

När det gäller den aktuella upphandlingen konstaterar förvaltningsrätten att det på sidan 3 i förfrågningsunderlaget anges att "Förfrågningar om drift-entreprenaden i form av e-post eller i skriftlig form, ställs till: Socialchef Ann-Kristin Andersson, Socialförvaltningen Tel: 0927-721 31 Mobil: 070-600 30 31, E-post: ann-kristin.andersson@overtornea.se ." I punkten 6 Upphandlingsföreskrifter, 6.5 anges "Anbudsgivare skall beakta följande:

- **Anbud skall lämnas skriftligt** i förseglat kuvert. Elektroniska anbud eller anbud via fax godtas inte.
- **Anbudet skall vara undertecknat av behörig representant för anbudsgivaren**, annars är anbudet icke giltigt.
- **Språk: Svenska.**

- **Anbud måste lämnas in, innan utgången av anbudstid.** Försenade anbud får kommunen inte behandla oberoende av anledningen till förseningen.
- **F-skattebevis och registreringsbevis** från Bolagsverket skall lämnas.”

Förvaltningsrätten konstaterar vidare att i målet inte kommit fram annat än att det förekommit ett antal telefonsamtal mellan Kultarinki och olika befattningshavare i kommunen bland annat med Ann-Kristin Andersson samt att Kultarinki obestritt uppgett att Kultarinki på dess förfrågan om anbud får lämnas på finska fått som svar att ”Ni kan lämna de dokumenten även på finska.”

När det gäller utformningen av förfrågningsunderlaget och likabehandlingsprincipen gör förvaltningsrätten följande bedömning. Det saknas detaljerade regler för hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat. Emellertid skall en upphandlande myndighet, behandla alla leverantörer på ett likvärdigt sätt. Detta följer av likabehandlingsprincipen, vilken innebär att upphandlingen inte otillbörligen skall gynna eller missgynna någon leverantör. Upphandlingskriterierna skall också vara formulerade på ett sådant sätt att alla anbudsgivare kan tolka kriterierna lika. Detta följer av transparensprincipen och innebär främst en skyldighet för den upphandlande myndigheten att utforma förfrågningsunderlaget och lämna information på sådant sätt att alla leverantörer får tillgång till samma information. EG-rättsliga principerna gäller under hela förfarandet och tar även hänsyn till potentiella anbudsgivare som valt att inte lämna något anbud. Den upphandlande myndigheten har, på begäran av anbudsgivare, möjlighet att lämna ut kompletterande upplysningar. Detta i syfte att förtydliga förfrågningsunderlaget, men endast under förutsättning att de grundläggande principerna inte frångås.

Enligt förvaltningsrättens mening får formuleringen i kommunens upphandlingsföreskrifter under punkten 6.5 att "Anbudsgivare skall beakta Språk: Svenska." anses ge utrymme för olika tolkningar och formuleringen framstår inte som ett klart och tydligt skall-krav jämförbart t.ex. att - Anbudet och till anbudet tillhörande dokument skall vara skrivna på svenska. Därtill kommer att det är obesträtt i målet att kommunens företrädare i telefonsamtal med Kultarinki lämnat besked om att anbud kan lämnas även på finska samt att Kultarinki uppgett att det kunnat skriva sitt anbud på svenska om kommunens företrädare inte lämnat besked om att anbud kan lämnas även på finska. Vid angivna förhållanden anser förvaltningsrätten att kommunen genom sitt upphandlingsförfarande har brutit mot principerna om likabehandling och transparens och därmed mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Till följd av kommunens upphandlingsförfarande har Kultarinki Hoivapalvelut Oy lidit eller kunnat komma att lida skada. Skäl till ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU finns därmed.

Förvaltningsrätten anser att med hänsyn till att bristerna i det aktuella upphandlingsförfarandet är hänförliga till upphandlingens konkurrensuppsökande skede skall upphandlingen göras om.

Förvaltningsrätten noterar – till följd av utgången i målet – att domen även innebär ett omedelbart förbud för den upphandlande myndigheten att fortsätta upphandlingen (jfr RÅ 2005 ref. 17).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 C)

R Hirvelä

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.